

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції

29 вересня 2022 р.

Полтава
2022

УДК 658: 330.341.1

*Хоменко Лілія Миколаївна,
аспірантка кафедри маркетингу*

*Сагер Людмила Юрївна,
доцент, к.е.н., доцент кафедри маркетингу
Сумський державний університет (Україна)*

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНТЕНСИФІКАЦІЮ ТРАНСФЕРУ ІННОВАЦІЙ: СВІТОВИЙ ДОСВІД²

Трансфер інновацій відіграє важливу роль в розвитку суспільства. Він сприяє впровадженню нових технологій, процесів, виготовленню нових продуктів, використанню кращих матеріалів та наданні якісніших послуг. Існує декілька підходів до визначення факторів впливу на трансфер інновацій.

Омельяненко В.А. [1] виділяє наступні: глобалізація; еволюція інноваційних систем; громадськість та соціокультурний фактор.

Швець В.Я. та Баранець Г.В. вважають, що на трансфер інновацій чинять вплив [2]: потреба в інновації; стратегічне бачення; своєчасність; технічна здійсненність; кваліфікація персоналу; відповідність фінансових ресурсів необхідному капіталу; державна підтримка інноваційної діяльності промислових підприємств; підтримка інтелектуального співтовариства з питань інноваційного розвитку.

Згідно з дослідженням Лихолета С.І. [3] трансфер технологій залежить від трьох груп факторів: ступень володіння активами (або можливості їх придбання), яких не

² Робота виконана за рахунок бюджетних коштів МОН України, наданих на виконання науково-дослідної теми «Трансфер зелених інновацій в енергетиці України: мультиплікативна стохастична модель переходу до вуглецево-нейтральної економіки» (№ ДР 0122U000769)

мають конкуренти; зацікавленість підприємства у продажу, ліцензуванні чи внутрішньому використанні таких активів; рівень прибутковості використання цих активів у поєднанні з ресурсами існуючого ринку. При цьому більший рівень володіння активами та чим вищий рівень прибутковості, тим імовірніша активація трансферу інновацій підприємством.

Згідно з дослідженням індійських науковців Сінгхай С. та ін. [4] фактори впливу на трансфер інновацій слід розглядати на трьох рівнях:

- на мікрорівні: комунікації, мотивація професорсько-викладацького складу до участі в перехідній діяльності, тривалість неофіційної взаємодії з промисловістю, компетентність та мотивація команди; обізнаність ліцензіара про джерело технології в суб'єкті передачі, підтримка керівництва.

- на макрорівні: якість продукції, інноваційність, технологічні ліцензії, проактивні політики та законодавчі акти, фінансова підтримка, суспільний вплив, повернення інвестицій.

- на мезорівні: навчання, досвід, знання, підтримка управління, інкубатор, дослідження та ринково-орієнтований офіс трансферу технологій.

Дослідники з Норвегії та Литви Змуїдзінайте Р. та ін. [5] виділяють шість груп факторів, що впливають на трансфер технологій:

- стратегія та політика інтелектуальної власності: політика університету; бюрократія; вплив винагороди за участь викладачів у передачі технологій; чітка місія та цілі; університетський трансфер технологій - політика інтелектуальної власності;

- організаційний дизайн і структура: співвідношення державної та приватної форм власності; організаційна структура та операційні процеси та політика офісів трансферу технологій (ОТТ); рівень повноважень і підтримки, наданої

ОТТ в адміністрації університету; організаційні форми університету; участь професорсько-викладацького складу в процесі ліцензування; досвід ОТТ; наявність наукового парку; розмір ОТТ;

– людський капітал: компетентність ОТТ у визначенні ліцензій; практика кадрового забезпечення/компенсації для ОТТ; збалансований набір навичок менеджерів, науковців та юристів серед персоналу ОТТ; бізнес-навички та управлінські здібності в ОТТ;

– відносини з промисловістю: об'єднання серйозних технічних знань і великого промислового досвіду в окремому керівнику з ліцензування; розуміння потреб промисловості з боку ОТТ; вплив інноваційних мереж на динаміку трансферу технологій; соціальний зв'язок і довіра між промисловими фірмами та університетськими дослідницькими центрами;

– економічні стимули: регіональна концентрація венчурного капіталу та високих технологій; рівень пріоритетності та підтримки вищої освіти в громаді чи регіоні; місцезнаходження ОТТ; ВВП на душу населення; промислова агломерація; приватні витрати на НДДКР; державна підтримка;

– культурні аспекти: культурні бар'єри між університетами та фірмами; культурні відмінності між академічною та комерційною сферами; НДДКР не повністю відкриті або готові співпрацювати з фірмами; інноваційна культура та менталітет співробітників; інституційна підтримка науковців для залучення до процесу трансферу технологій; розширений фактор інституційного узгодження.

Таким чином, серед факторів, що сприяють інтенсифікації трансферу інновацій можна віднести: активність інкубаторів та ОТТ, розвиток цифрових технологій, компетентність та мотивація команди, попередній досвід трансферу інновацій, проактивне законодавство, фінансова підтримка з боку держави, час повернення

інвестицій, державна підтримка інноваційної діяльності підприємств, підтримка інтелектуального співтовариства з питань інноваційного розвитку, глобалізація, доступність комунікаційних каналів.

Література

1. Омеляненко, В.А. Аналіз факторів трансферу технологій в сучасних інноваційних системах. *Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: європейський вектор – нові виклики та можливості: тези доповідей III Міжнародної наук.-практ. конференції.* – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – С. 539.

2. Швець В.Я. Трансфер інновацій у логістичних системах : навч. посіб. / В.Я. Швець, Г.В. Баранець. Дніпро. : НГУ, 2015. – 219 с.

3. Лихолет С.І. Трансфер технологій як елемент технологічного оновлення промислових підприємств. *Економічна наука.* 2016. №1. С. 49-52.

4. Singhai S., Singh R., Kumar Sardana H., Madhukar A. Analysis of Factors Influencing Technology Transfer: A Structural Equation Modeling Based Approach. *Sustainability.* 2021. 13. 5600.

5. Zmuidzinaite R., Zalgeviciene S., Uziene L. Factors Influencing the Performance of Technology Transfer Offices: the Case of the European Consortium of Innovative Universities. *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics.* 2021. 32(3). С. 221–233